

Julien Masson

**COPIIUL MEU
„NU VREA
SĂ MEARGĂ
LA ȘCOALĂ!”**

*Trrește-i interesul
și cultivă-i dorința
de a învăța*

Ilustrații: Claire Morel-Fatio

Traducere din limba franceză: Aurelia Ulici

LITERA

București

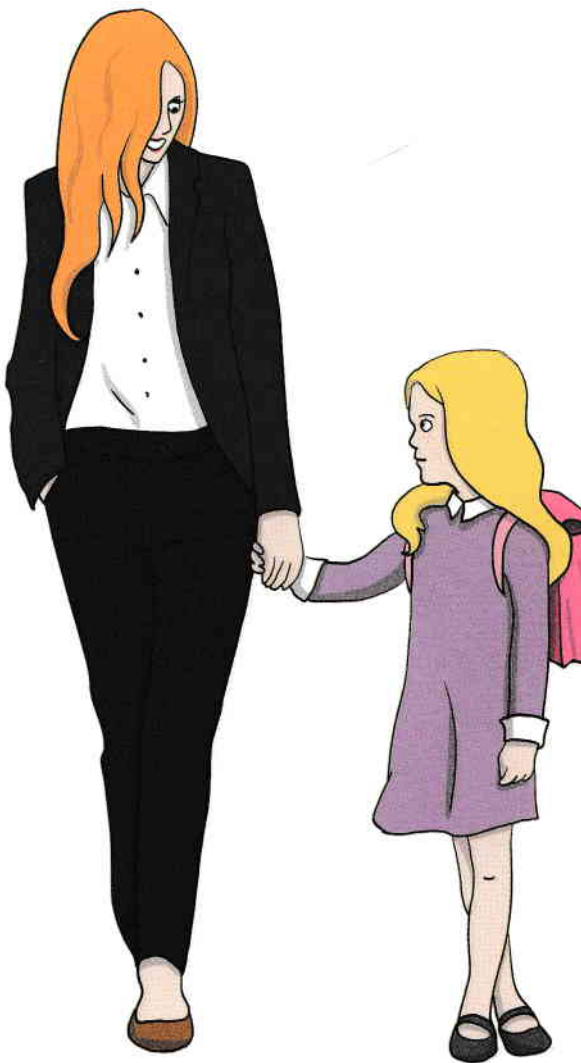
Preambul	5	3. Cum să-ți motivezi copilul?	48
1. Acasă	6	„Nu ascuți niciodată ce-ți spun!“	50
Pe drumul spre școală	8	„Profesoara ne pune să facem o mulțime de lucruri în același timp!“	52
Totul este o chestiune de organizare	10	„La școală sunt o grămadă de lucruri de învățat, și eu nu reușesc!“	54
Despărțirea de la ora 8.30... deloc ușoară	12	Să înveți e bine, să-ți amintești e și mai bine	56
Ecranele: prieteni sau dușmani?	14	Învață să... înveți	58
Ești un „părinte elicopter“?	16	E bine să memorezi informațiile, dar și mai bine e să le recuperezi	60
Temele pentru acasă	20		
La culcare!	24		
2. Elevul	26	4. Copilul este unic	65
Importanța lecturii	28	Cunoaște-i emoțiile	66
Cum să-l ajuți să stăpânească lectura?	30	Ajută-ți copilul să gestioneze emoțiile	70
Scrisul: o piedică sau un aliat?	32	Atitudinea zen	72
În viață nu există numai matematica	34	Tipurile de inteligență	74
Cum îți motivezi copilul?	36	Abordarea Montessori	76
Copiii trebuie recompensați?	40	Lipsa stimei de sine	78
Atunci să-i pedepsim?	42	Despre autor	80
„Mă plictisesc!“	46		

Timpul petrecut ducând și luând copilul de la școală reprezintă o perioadă deloc neglijabilă în economia unei zile. Este și un interval în care se cristalizează temerile, anxietățile și îngrijorările copilului, dar care îl și ajută să se împace cu școala.

La drum!

Dimineața și seara, chiar în pauza de la prânz, petrecem un anumit interval temporar mergând pe jos, cu mașina sau cu transportul în comun, pentru a ne însoți copilul la școală. Când unui copil nu-i place să meargă la școală, acest moment este întotdeauna complicat nu numai pentru el, ci și pentru părinți. Ce să-i spui copilului, cum să-l motivezi, ce subiecte să abordezi? Tot atâtea întrebări la care nu este întotdeauna simplu de răspuns.

Cât ține drumul, chiar dacă există tentația să pornim radioul și să dăm volumul mai tare ca să evităm orice conflict legat de școală, trebuie să fim conștienți că acest moment poate să ne ofere și o ocazie de a discuta, de a pregăti pașii următori sau de a pune întrebări despre ce s-a întâmplat în ajun. **Toată dificultatea constă în a găsi un echilibru** între „mai ales, subiectul școală nu-l abordez“ și „mă lansez într-o cercetare amănunțită în legătură cu ce i s-a putut întâmpla copilului meu în timpul zilei“.



- **Dimineața este important să crezi copiilor condiții bune pentru timpul zilei.**

Nu este cazul să-i faci să treacă printr-o evaluare în toată regula, întrebându-i, de exemplu, dacă știi lecția ca pe apă. Rîști să-i deranjezi și să-i stresezi și mai mult. Scopul este mai degrabă să-i ajuți să anticipeze cum le va fi ziua.

Vei putea face un rezumat al felului în care se va desfășura ziua, ceea ce îi va ajuta pe cei mai anxioși să se pregătească pentru momentele dificile când profesorul va întreba cine mănâncă la cantină sau cine rămâne la after-school, întrebări la care poate nu ar ști ce să răspundă.

Prin urmare, spune-le dacă să mănânce la cantină sau nu, dacă să rămână la after-school sau cine vine să-i ia.

- În același fel, dacă sunt în clasele mai mari, începe să discuți cu ei ce vor face în timpul zilei, pentru a-i ajuta să-și facă singuri o idee („amintește-ți dacă ai evaluare la matematică“, „după-amiază te duci la stadion, la atletism“, „distracție plăcută la artele plastice, o să-mi povestești ce ai făcut“...)

SFATUL MEU: Fii zen!

Nu-ți impune exercițiul temelor dacă și tu ești într-o stare de tensiune. Lasă pe mâine dacă astăzi ești deja în întârziere cu planificarea.

- De asemenea, poți să repeți lecția din ziua aceea sau tabla înmulțirii sub o formă hazlie (un concurs de viteză, de exemplu: fiecare propune un calcul când îi vine rândul, apoi se numără punctele).

Și seara

Seara, la întoarcerea de la școală, evită cu tact să pui întrebări despre rezultatele la evaluări sau despre purtarea lui („ai luat vreo notă?“, „ai fost pedepsit?“...) Chiar dacă vrei să știi că „totul a fost bine“, încearcă să nu asociezi școala cu evenimente negative. De exemplu, întreabă copilul care a fost momentul preferat la școală în timpul zilei, ce a învățat nou sau ce a mâncat la cantină.

Pentru un copil căruia nu-i place școala, pregătirea și anticiparea zilei de mâine reprezintă în majoritatea timpului cea mai mică dintre grijile lui. Totuși, lipsa de organizare generează adesea un stres în momentul plecării la școală. Și asta, evident, mai ales pentru copiii mai mici. Uneori nici nu e nevoie de mare lucru: o haină care nu-i place, un cuvânt fără însemnătate... și gata criza!

Ziua se pregătește!

Chiar dacă pare paradoxal, inclusiv pentru un copil căruia nu-i place școala, **dacă reușește să se imagineze în ziua următoare poate fi de ajutor**. Desigur, nu este vorba să înceapă pregătirea pentru a doua zi imediat ce se întoarce de la școală. În schimb, cu puțin înainte de ora culcării, poate fi interesant să fie ajutat să se imagineze în ziua care îl așteaptă.

Când știm ce urmează, ne temem mai puțin

Anticiparea zilei care urmează este de două ori interesantă. Procesul îl ajută pe copil să se pregătească pentru ce va învăța a doua zi.

Astfel, când va trebui să ia caietul de geografie, va ști deja despre ce îi va vorbi învățătoarea. Îl va scuti să facă un efort de memorare în momentul când învățătoarea va începe ora, întrebându-se ce au făcut la geografie săptămâna trecută.

Îl va ajuta și să anticipeze felul în care se va desfășura ziua și, deci, să ajungă la școală mult mai relaxat. De exemplu, nu se va mai teme că și-a uitat echipamentul de sport sau materialul pentru ora de științe. Copiii au deja suficiente motive de stres în timpul orelor; dacă pot măcar să prevadă cum se desfășoară ziua, nu poate fi decât benefic.



FOLOSIREA TIMPULUI

• Afișați orarul în camera copilului și seara, cu puțin timp înainte de culcare, recitiți-l împreună cu el. Făcând acest lucru, îi puteți pune întrebări despre diferite materii: „Uite, mâine ai sportul, ce sport faci în acest moment?“, „Știi unde ați ajuns la istorie?“ etc.



CHECK-LIST

- Stabiliți o listă de verificare, la fel ca piloții:
 - * Agenda
 - Echipamentul de sport (marți)
 - Caietul de corespondență
 - Trusa
 - Bilete semnate
 - Etc.

ACTIVITĂȚI ÎN AFARA ȘCOLII

- Faceți un bilanț al activităților extrașcolare, cantina, cine îl ia de la școală, la ce oră...

Despărțirea de la ora 8.30... deloc ușoară

„Mamă, nu mă lăsa! Nu vreau să rămân singur la școală.“ Acest moment care se repetă în fiecare zi poate părea lipsit de importanță. Adesea este gestionat în graba zilei care începe, între casă și școală. Este totuși esențial, căci poate determina dispoziția și starea de bine a copilului, pentru restul zilei. Câteva sfaturi ca să nu-l ignori și să regreti.

Cum să-ți lași copilul la școală

Despărțirea constituie deseori un moment greu de depășit, atât pentru copil cât și pentru tine. La grădiniță, adesea, dar și în clasele superioare, momentul când lăsăm copilul la școală concentrează toată teama pe care o poate simți. Școala este uneori primul loc de socializare, de colectivitate pe care îl va cunoaște copilul. Trece astfel de la statutul de copil (uneori unic) la cel de elev printre alți elevi. Ritmul este și el diferit, pentru că timpii impuși de școală nu au nimic de-a face cu timpii din familie. Toate acestea nu sunt foarte liniștitoare pentru copil.

Trebuie adăugat și stresul pe care îl simt părinții și pe care îl transmit ușor copilului: „Uite, părinții mei nu par liniștiți, au chiar un aer trist... Probabil că nu e grozav ce mă așteaptă...!“



Astfel, imediat ce te vei afla în drum spre școală, copilul îți poate spune deschis că nu vrea să meargă acolo. Se poate manifesta și prin plâns în holul de la intrarea în școală, prin furie sau o stare de tristețe. **Cu siguranță că nu e o situație ușoară, doar că este una cât se poate de normală.**

- **Vorbiți despre școală chiar când nu sunteți acolo.**

Astfel se va contura ca un loc important, simbolic. Dar nu înseamnă că trebuie idealizat acest loc: „O să vezi, este extraordinar“, „o să vezi, o să te distreze“, „doamna este super simpatică“... Sigur, tactica poate liniști copilul, dar trebuie să ai grijă să nu denaturezi realitatea, să nu exagerezi.

Copilul se va duce la școală, va putea verifica spusele tale și dacă ai „supralicitat“ în privința școlii sunt mari șanse să fie dezamăgit. Asta nu va face mai ușoară despărțirea de dimineață...

- **Creează un ritual pentru sosirea la școală dimineața.**

„Te ajut să te dezbraci, te însoțesc până în clasă, ne dăm un pupic, și ne spunem *Pe diseară!*; la plecare îți fac cu mâna la fereastră.“ Ai grijă să respecti ritualul, prin repetiție devine eficient, pentru că liniștește copilul dacă știe că se va întâmpla în fiecare dimineață.

- **Un copil, mai ales de grădiniță, nu are noțiunea timpului.**

Spune-i că îl lași pentru că treaba lui este la școală, dar mai ales subliniază clar că vei veni să-l iei seara. Pentru tine este o evidență, dar abandonul constituie temerea cea mai mare!

- **Alegeți împreună o jucărie de plus pentru școală.**

Îl va ajuta să facă trecerea de acasă la școală. La început, îl va lua în clasă, apoi, treptat, îl va lăsa cu jacheta, și, curând, nu va mai avea nevoie de el.

ACTIVITATE

Provizia de pupici

Pe o bucată de hârtie de dimensiunea unui post-it, pune un pupic, făcându-l simbolic în fața copilului sau cu ruj de buze pentru a lăsa o urmă. Apoi împăturește hârtia.

Pune-o într-o cutiuță sau direct în ghiozdanul copilului. Astfel o va folosi și se va liniști în timpul zilei.



Nu este simplu să gestionezi omniprezența ecranelor în viața noastră de zi cu zi și în cea a copiilor noștri. Uneori suntem sfâșiați între latura practică a acestei „doici digitale” și dificultatea pe care o trăim încercând să ne scăpăm copiii de ea. Poate fi foarte comod să-ți lași micuții în fața televizorului sau să le dai acces la consola de jocuri pentru a te bucura de un mic răgaz, dar oare nu-ți faci singur rău, oferindu-le astfel o ocazie unică de a nu-și mai dori să se ducă la școală?

„Nu vreau să merg la școală, prefer să mă uit la televizor!”

Pentru un copil de școală primară, timpul pe care îl petrece, în medie, în fața unui ecran se situează în jurul a **trei ore pe zi** și cifra nu încetează să crească. Știm deja că această expunere are efecte directe asupra sănătății copiilor noștri: creștere în greutate, dificultate în dobândirea limbajului, încetinire a procesului de învățare, stres.

SFATURI: Nu se pune problema

să se interzică orice acces la ecrane, ci trebuie amintite aici regulile stabilite de psihiatrul Serge Tisseron:

- **Fără ecrane înainte de 3 ani,** sau evitarea lor cât mai mult posibil.
- **Fără consolă de joc înainte de 6 ani.**
- **Fără internet înainte de 9 ani și internet supravegheat până la intrarea în liceu.**
 - **Internet singur începând de la 12 ani,** cu prudență.

Este valabil pentru toate dispozitivele, inclusiv DVD sau aplicațiile așa-zise educative. Cât se poate de evident, **toate acestea au consecințe asupra motivației pentru școală.** În realitate, școlii îi este greu să lupte împotriva consolei de jocuri sau celui mai recent desen animat. Se știe, de exemplu, că pentru un copil de școală primară **douăzeci de minute la televizor înainte de a merge la școală îl fac să piardă treizeci de minute de învățat.** Cu alte cuvinte, va avea nevoie de o jumătate de oră pentru a fi cu adevărat pregătit, din punct de vedere cognitiv, pentru ce-i va propune învățătoarea... La sfârșitul anului, asta înseamnă o absență de aproximativ cincisprezece zile! Este cu atât mai problematic, cu cât intră repede într-un cerc vicios: cu cât copilul folosește mai mult ecranele, cu atât întâmpină dificultăți de învățare și

